

Listek.

Zalost in veselje.

Spisal Andrejček Jože.

(Dolge.)

Ravno se je nekoliko storil dan in začelo se zvezde zaporedoma vgašati, ko pridejo naši popotniki iz gozda na goli, s travo obraščeni hribe. Pred njimi se je razprostiralo široko morje, človeških stanovališč pa ni bilo videti nikjer v bližini. Alfonso se ozira nekaj časa na vse strani, kakor ne bi prav vedel, v katerem kraji bi sedaj bili. "Nisem mislil, da smo že tako blizu morja", pravi potem, "najbolje bode sedaj, da potujemo ob bregovih, dokler ne pridemo do kakšne poti; brž ko ne smo že čez mejo."

Strmo je ogledoval Aleš morskorošarje. Sicer je bil videl morje na svojem potovanju skozi Trst in Benetke, ali tukaj se mu je zdelo čisto drugače. Ondi je bilo polno ladij, majhnih in velikih in na obrežju je mrgolelo vse polno ljudi, tukaj pa je bilo kakor mrtvo. Nobenega čolnista ni bilo videti nikjer, na bregu je rasla visoka trava in na zabodu so se dvigale visoke skale navpik, sem ter tja obraščene z grmičevjem.

Kmalo so prišli v majhno dolinico k morju, kjer je rastle nekoliko kostanjevih dreves. Posedelo je mehko travo, kjer so razvijale pisane pomladanske cvetice svoje krasno obleko in razširjale prijeten duh. Solnce je priplavalo na iztok in se prikazalo izza gor čarobno obsevanje v raznih barvah majhne valčke na morju, ki so se podili sem ter tja in prijetno šumljali; tuptam se je vzdignila kaka morska ptica iz svojega gnezdišča visoko pod oblaki in mirno plavala sem ter tja nad morjem. Sicer pa je bilo vse tiho, še veter ni majal drevesnih listov, na kterih so visele rožne kaplje lesketaje se v solncu, kot dragoceni biserji.

Popotniki opravijo jutranjo molitev zahvalivši se Bogu, da jih je obvaroval mnogih nevarnosti na poti, potem pa pravi Aleš: "Stopil bodem nekoliko ob kraji, morda nalovim kaj rib, da si jih spečem za kosilo, človeških stanovališč ni tukaj, da bi se kje ogledali."

Alfonzo je potrdil Alešev sklep in ta se nemudoma spusti k morju. Že je nalovil nekaj rib ter jih zmetal na breg, ktere je potem odnesel Polde h kostanjem, ondaj zakuril ogenj ter jih jel peči. Alešu se je zdelo morje precej mlačno, hotel se je nekoliko kopati in zopet poskusiti svojo nekdanjo umetnost pri plavanju. Plaval je proti zahodu, kjer so mogle sive skale na kvitko, in kmalu izginil svojima tovarišema spred očmi. Čem dalje je plaval, tem bolj ga je mikalo, posebno ker je spoznal, da je na morju veliko lažje plava, nego v rekah. — Sklenil je torej prav daleč plavati. Komaj pa pride za omenjene skale, kar se odpre pred njim majhen zaliv, krog in krog obdan s pečovjem in obraščeni z grmovjem, da ga iz daljave ni bilo lahko opaziti. Aleš zavije v to zatikajo in sede na robato skalo, ki je štrlela nekoliko iz vode. Pa kako se začudi, ko zagleda precej daleč tam v kotu veliko barko in zraven nekoliko manjših čolnov. Strah in veselje sta ga h kratu obšla. "Ako je to sardinska ladija", misli si, "prišel bodem zopet sovražnikom v roke, ako pa je kaka kupčiska, popeljem se lahko z njo, morda pojde proti Benetkam ali Trstu." Nehote obsedi nekaj časa ondaj, strah in upanje sta ga tako prešinila, da mu je bilo sree glasno utripati. — Sedaj privesla ob kraji sem majhen čolnec, v katerem je sedelo kakeh šest mož. Bili so čudno opravljeni z rudečimi kapami na glavi in vsi poraščeni. Aleš jih ni prejel zapazil, ker je bila njegova pozornost na veliko ladijo obrnjena, da so se približali že skoraj za streljaj proti njemu. — Večkrat je čital o morskikh roparjih, ki jemljejo ljudi seboj in jih potem prodajajo v sužnost. Ti so se mu zdeli popolnoma podobni in sapa mu je skoraj zastala pri takovih mislih.

Zapazili ga še niso bili, toliko se mu je zdelo, ker se je pomaknil nekoliko za skalo, a vendar je zapazil, da so jeli urneje obračati vesla in čoln je drčal po bliskovo po vodi vedno ob kraji. Aleš si je globoko oddihnil, ko so zdrčali mimo njega in sklenil je brž, brž plavati zopet nazaj, ko se nekoliko oddalila. Zbog samega veselja se je spustil zopet višje nad skalo, da bi videl, ali so že kaj daleč, ali kdo popiše njegov strah? Možaki so čoln zasledili in ravno naprevali veslaji, naravnost proti skali, kjer je čepel Aleš. Sedaj je bil zadnji čas. Urno plane v vodo in plava pod vodo, dokler je mogel sapo zadržati. Ko se zopet pokaže kvitko in se ozre krog, zapazi čoln precej daleč za seboj. Sedaj se mu je zdelo, da so brodniki zmedeni, da ne vedo, kam bi se obrnili, kajti čoln plaval je v eno smer sem ter tja pri skali. Zdalje pa zavrnejo čoln, šest veslov je krepko rezalo morskorošarje, in kot ptica v zraku je švignil čolnec po površini, da se je kar voda penila — in sicer naravnost za njim. Aleš je sprevlel, da jim ne odide, bil je še daleč od svojih tovarišev, k bregu pa ni mogel plavati, ker je bil ravno pri skalah. Napenjal je vse moči, in se večkrat skril pod vodo, da bi jim zmešal sled, ali strah ga je prevzel, da ni mogel

več dolgo zdrževati sape, čoln pa je bil vedno bližje. Še enkrat je poskusil svojo moč in skušal priti do brega, kjer so ravno nehale skale, ali v tem trenutku zagleda zraven sebe v vodi dve glavi, grdi, kot same pošasti. Aleš zavpije na pomoč, ker ni bil več daleč od svojih, ali v tem hipu čuti se na nogah in rokah oklenjenega; dva možaka sta ga držala kot v kleščah. On se je boril na vse človeške moči ter skušal sebe in ona dva potopiti, kajti grozovite muke, ki jih trpe včasih sužnji, stopile so mu živo pred oči. Pa bilo je vse zastoj. Čoln se je približal, potegnili so Aleša vanj ter mu zvezali roke in noge, potem pa so zopet vesljali proti zalivu.

IV.

Aleš je ležal v čolnu zvezan, da se ni mogel nikamor ganiti. Možaki so urno vesljali in le zdaj pa zdaj so ga ogledovali radovedno z nekakim dopadanjem, gotovo veselo se takovega ropa; spregovoril pa nobeden ni nič.

Aleš je bil že v krvavih bitvah, kroglice so mu švigale krog ušesa, ali on še ni porajal ni na to, danes pa mu je upadlo srce in ves nekdanji pogum in zavednost sta izginila.

Ko pridejo v zaliv, spravijo ga v barko, razvežejo mu noge in roke ter ga ženo v spodnji del, kjer je bila poveljnikova kajita.

Velik možak zagorelega lica, dolzih las in vse poraščeni je sedel pri mizi in prebiral nekova pisma, še ozrl se ni na prvi mah, ko pripeljala dva mornarja Aleša noter. Sedaj stopi eden izmed njih bližje ter mu pove nekaj besedi Alešu nerazumljivih. Poveljnik odloži popisane pole, obrne se na pol proti durim, kjer je stal Aleš, ter pokima z glavo navzdol, kot bi ju hotel pohvaliti, da sta tako dobro izvršila svoj posel.

Aleša je obilaval sicer mrzel pot, ali sklenil je prikrivati kolikor je mogel svoje bojaznost.

Poveljnik ga meri nekaj časa od nog do glave, potem ga praša v laščini z nekim glasom, ki je naveden pri ljudeh, ki so vajeni le zapovedovati in se jim mora njihova volja neutegoma izpolniti:

"Kdo si in od kod prideš?"
"Avstrijski vojak", odvrne Aleš kratko.

"Avstrijski vojak? — Kako pa prideš tu sem?"
"Po naključju."

"Hm — veš-li, v čegavih rokah se sedaj nahajaš?" pravi dalje poveljnik nekako posmehljivo.

"Ne — ni me došla ta čast, da bi bil izvedel ime svojega novega gospodarja. Le toliko vem, da so vaši hlapci precej surovi in nečloveški, kolikor sem spoznal iz njihovega obnašanja."

"Ali si kedaj že kaj slišal o Korzarjih?"
"Nič."

"O morskikh roparjih pa?"
"Da, o teh sem že mnogo slišal, in če se ne motim, imam ravno sedaj jednega pred seboj. Ali najprej bi rad zvedel, po kakem pravici smete uloviti človeka, ki prihaja iz dežele, ki vam ni nikdar storil nič zalega?"

"Vse bodeš zvedel", pravi poveljnik mrzlo, "sedaj samo toliko vedi, da si suženj na ladiji znamenitega morskoga roparja Abdala."

"Čudno ime", mrmral je Aleš, "takovega svetnika še nisem našel v nobeni priliki."

"Kaj praviš?" zarenčal nad njim poveljnik.

"Da se mi krivica godi, da sem prišel v sužnost, še sam ne vem, zakaj."

"Če ti je prostost tako draga, lahko se odkupiš, ako nam preskrbiš ob mesecu štirideset tisoč cekinov."

"Štirideset tisoč cekinov!" ponavlja Aleš glasno se smeja. "Ko bi jaz toliko denarja imel, vas še ne pogledam ne; toliko vsa ta vaša barka z vami vred ni vredna Po takej pogodbi se že ne zmeniva."

"Nič drugače, kot s to pogodbo", pravi Abdala malomarno. "Ali nimaš blizo prijateljev, ki bi te rešili in odšteli ta delež za te?"

"Imam prijatelja dva, žakata me na obrežju in sta gotovo v velikih skrbih zastran mene."

"Na obrežju?" seže mu Abdala hlastno v besedo in pri tej priliki pomigne jednemu svojih služabnikov, ki sta prignala Aleša. Ta pa, kakor bi že na obrazu bral vse gospodarjeve misli, urno odide po stopnicah vrh ladije.

Pri tej priliki obide Aleša groza, rad bi bil uničil zadnje besede, ali bilo je že prepozno, skoraj gotovo je drčala v tem trenutku ravno tista ladija po njegova tovariša na obrežju, v kateri se je on prej pripeljal tu sem. Le nekaj ga je tolažilo, da hosta morda nbežala, ako zagledata morske roparje in se rešila.

"Koliko jezikov govoriš?" nadaljuje poveljnik po kratkem molčanju.

"Nekoliko laški, nemški, moj materni jezik pa je slovenski."

"To je malo", mrmral je poveljnik ter si gladil črno, kuštravo brado. "Ali tvoj obraz mi razodeva, da si bistre glave; menim, da bi se kmalo navadil tudi arabskega jezika."

Aleš ga nepremakljivo gleda ter molči.

"Potem mi zadenes v kupčiji takoj sto pijastrov več pri poglavarju v Maroku. (Pijaster je turški denar, ki velja avstrijskih 8.9 krajcarjev; Maroko je država v severno-istočni Afriki.) Ko ne bi mi bila tvoja postava in tvoje odkritosrčno vedenje tako všeč, prodal bi te prvemu gospodarju, ki bi ga srečal, za majhen de-

nar, ker pa se mi zdiš prebrisan človek, ostal bodeš na mojej barki kaka dva meseca ter se neprenehoma učil arabščine. Tudi se ti ne bode sila godila pri meni, kajti jaz vem čislati ljudi, ki so meni všeč, in če bodeš priden in te potem drago prodam, priporočil te bodem še posebej marošskemu poglavarju, da ti bode nekoliko bolj priznana, nego drugim sužnim. Sedaj je dovolj za danes, jutri bodeš takoj prišel svoj uk; moj stari mornar Kašet te bode učil."

Poglavar je mahnil z roko in služabnik je odpeljal Aleša v najspodnejši del ladije, ondaj mu pokazal majhno beznico, potem pa zaklenil ter odšel.

Aleš se vsede na stari zaboj, v katerem so brž ko ne hranili nekaj roparjev ugrajene zaklade, sedaj pa so ga odstranili, kot nepotrebno reč, ker je bil že polomljen. Razne misli so se križale v njegovej glavi, vse te dogodbe so se mu zdele kot v sanjah. "Lepo tolažilo", misli si Aleš, "dva meseca se bodem moral ubijati s pu-

lim jezikom, da me bode potem črnobradi ropar dražje prodal, in s tem, denar, da mi sklaže še veliko dobroto". Sobica njegova je bila še precej čedna, kolikor se more zahtevati v takih okolščinah. Oken sicer ni imela, ker je bila v spodnjem delu ladije, ali blede luč v lasčerci je razsvetljevala majhen prostor. Pri steni je bila na pravljena klop, na drugi strani pa višja postelja, kakoršne imajo na ladjah. — Aleš opravi večerno molitev, molil potem še angeljsko česčenje, kakor ga je nekaj učil stari Peter, in v molitvi je našel tolažbo. Zopet se je vrnil v njegovo srce oni pogum, ki ga je navdajal nekaj. Dejal je sam pri sebi: "Ako sem v božjem varstvu, kaj mi morejo potem ljudje. Bog že ve, kaj namerja z menoj!" — Hudo si je očital prejšnjo maloupnost, ko se je hotel potopiti s svojima sovražnikoma vred, sklenil je za naprej vedno možato prenašati vse težave, kakor se spodobi pravemu junaku. Le to ga je vznemirjalo ter mu namenjalo mnogo skrbi, ker je tako

nepremišljeno izdal svoja tovariša v naglici. Vselej se je na postelj in pazno poslušal na vsak gibljaj na ladiji. Zdalje pa zdaj je menil zaslišati Poldetov ali pa Alfonzov glas, pa nič ni bilo. Nad seboj je čul trde korake prihajajočih in odhajajočih ljudi, kar mu je naznanjevalo, da mora ravno nad njim biti poveljnikovo stanovanje. — Čez dobre pol ure se odpro duri, v sobo stopi molče oni sluga, ki ga je prej pripeljal tu sem, postavi na mizico nekaj jedil, steklenico vina in dolgo turško pipo (čibuk), potem pa zopet zaklene duri in odide meni nič tebi nič, še ozre se ne na Aleša.

(Dolge prihodnjic.)

Nad 30 let
se je obnašal
Dr. RICHTERJEV
SVETOVNI, PREROKOVNI
"SIDRO"
Pain Expeller
kot najboljši lek zoper
**REUMATIZEM,
POKOSTNICO,
PODAGRO itd.**
in razne reumatične
neprilike.
SANO: 25ct. in 50ct. v vseh lekarnah
ali pri
F. A. Richter & Co.
215 Pearl Street,
New York.

POZIVI!
Rojaki, ki biva nekje v Duluthu, Minn., naj mi vrne izposojene denarje, oziroma vsaj naznani svoj sedanji naslov.
V nasprotnem slučaju razglasim ga s polnim imenom po vseh tukajšnjih slovenskih listih in onih, kteri izhajajo v stari domovini.
FRAN PIRNAT,
1410 S. 8th St., Minneapolis, Minn.

NAZNANILO.
Rojakom Slovincem in Hrvatom, kteri potujejo čez Duluth, naznanjam, da sem se preselil z mojim saloomom, in sicer prav blizu kolodvora.
Moj **SALOON** se nahaja pod št. 409 W. Michigan St., in je samo pol bloka oddaljen od kolodvora. Kadar prideš iz duple, kreni na desno in si takoj pri meni.
Zahvaljujoč se za vso dosedanja naklonjenost rojakov, se za nadalje najtopleje priporočam in vsakemu najboljšo postrežbo zagotavljam.
S spoštovanjem
JOSIP SCHARABON,
409 W. Michigan St.,
DULUTH, MINN.

Niže podpisana priporočam potujočim Slovincem in Hrvatom svoj.....
SALOON
107-109 Greenwich Street,
NEW YORK
v katerem točim vedno pivo, doma prešana in importirana vina, fine likerje ter prodajam izvratne smodke.....
Imam vedno pripravljen dober prigrizek.
Potujoči Slovinci in Hrvatje dobite.....
stanovanje in hrano
proti nizki ceni. Postrežba solidna.....
Za obilen poset se priporoča
FRIDA VON KROGE
107-109 Greenwich Street, New York.

RED STAR LINE
(Prekomerska parobrodna družba „Rudeča zvezda“)
posreduje redno vožnjo s poštini parniki med
New Yorkom in Antwerpenom, * * * * *
Philadelphijo in Antwerpenom.
PREVAŽA POTNIKE S SLEDEČIMI POŠTINAMI PARNIKI:
VADERLAND dva v jake 4275 ton, **KROONLAND** 12760 ton.
ZEELAND 11905 ton, **FINNLAND** 12760 ton.
Pri cenah za medkrovo se vpošete vse potrebščine, dobra hrana, najboljša postrežba.
Pot čez Antwerpen je jedna najkrajših in najprijetnejših za potnike iz ali v Avstrijo: na Kranjsko, Štajersko, Koroško, Primorje, Hrvaško, Dalmacijo in drugo delo Avstrije.
Iz **NEW YORKA** odplujejo parniki vsako soboto ob 10. uri dopoludne od pomola št. 14 ob vznožju Fulton Street. — Iz **PHILADELPHIJE** vsako drugo sredo od pomola ob vznožju Washington St.
Glede vprašanj ali kupovanja vožnjih listkov se je obrniti na:
Office, 9 Broadway, New York City.
10-14 Dearborn Street, CHICAGO. Century Building, SAINT LOUIS.
31 Post Street, SAN FRANCISCO. — ali na njeno zastopnika.

Frank Sakser
109 Greenwich Street, New York, N. Y.
USTANOVLJENO LETA 1893.
USTANOVLJENO LETA 1893.
DENARJE pošiljam najceneje in najhitreje v staro domovino. Milijone kron pošljem vsako leto Slovincem in Hrvatom domu in ni čuti glasu o nepravilnosti! Kaka redka pomota se pa dogodi vsled slabo pisanih naslovov in pošt.
Sedaj pošljem 100 kron za \$20.50
in 15 centov poštarine, bodisi da kdo pošlje \$5 ali \$500.
PAROBRODNE LISTKE prodajam po izvirnih cenah in potnikom, kolikor mogoče olajšam trud in skrb. Vsakdo naj mi javi, po kateri železnici in kedaj pride v New York in naš mož ga počaka na postaji, odredi vse potrebno glede prtljage in dovede potnika v soliden in cen hotel. Ako kdo sam pride v New York na kako železniško postajo in se ne ve kam obrniti, naj gre na postajo k telefonu in pokliče **3795 Cortlandt**, ali **connect three seven nine five Cortlandt** in potem se z nami slovenski pogovori ter pridemo ponj. Za telefon se plača 25 centov in prihrani dolarje. To je zelo važno!
Z veleštvovanjem
FRANK SAKSER,
109 GREENWICH ST., NEW YORK, N. Y.
Vsakdo naj pazi na hišno številko 109 in se naj ne pusti pregovoriti, da je druga številka vse eno. V tem obstoji zvižaja in mnogokrat prevara.
Telefon 3795 Cortlandt
Telefon 3795 Cortlandt